

Snæbel-projektet - Varde Å - Sig Fiskeri

Snæblen

Snæblen er fisken med den karakteristiske spidse snude, der kun lever i Vadehavs-området. Ligesom laks lever og vokser den op i havet, men gyder i de større vandløb.

De første måneder lever yngelen i åens stille vådområder, før den svømmer ud og vokser op i havet.

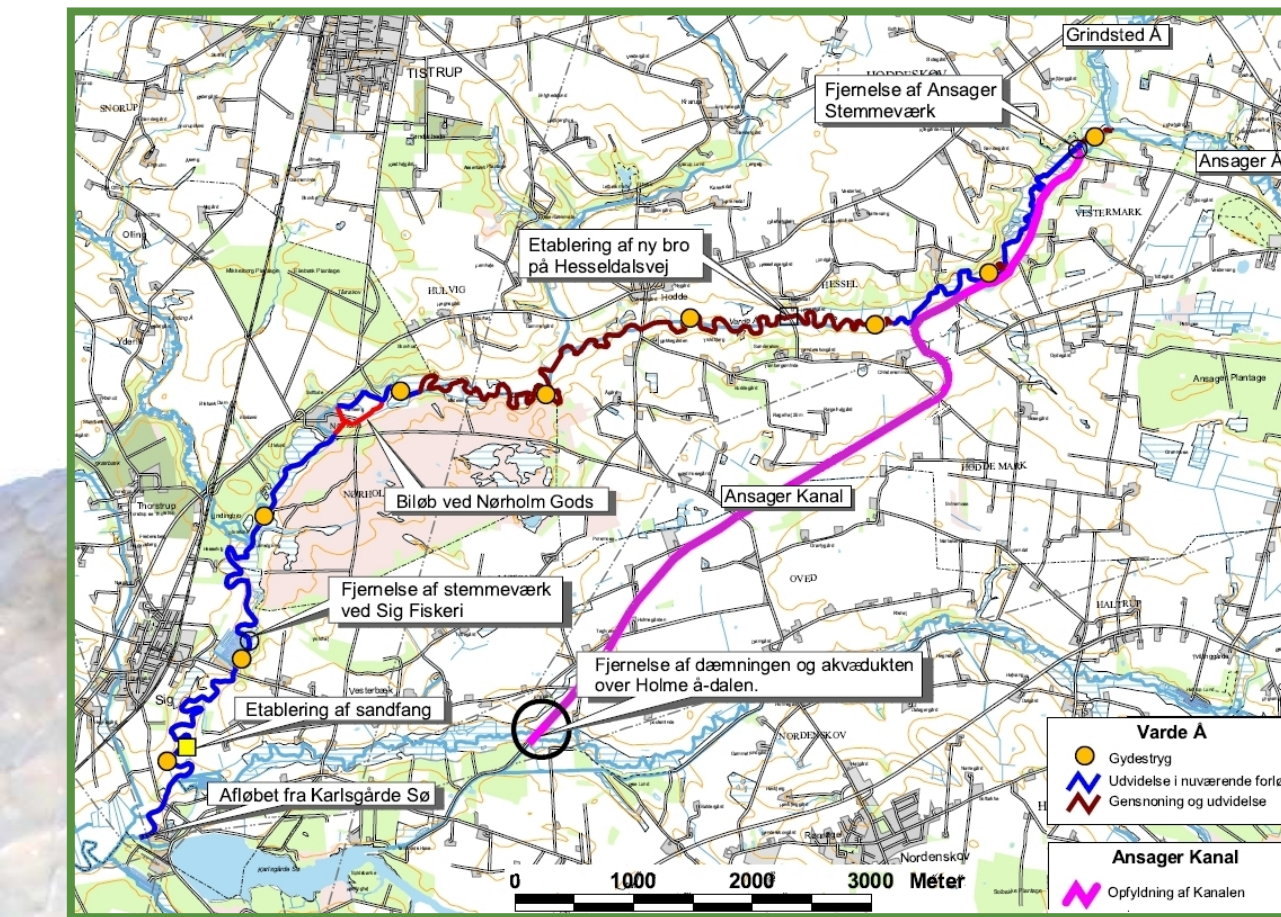
Snæblen er en af verdens mest truede fisk, og er på EU's liste over dyrearter, der kræver streng beskyttelse – så Danmark har pligt til at forbedre forholdene for fisken. Derfor gøres der nu en indsats gennem 'Snæbel-projektet' for at redde den.

Snæblens tilbagegang skyldes, at vandløbene blev reguleret, opstemmet, forurenet og på andre måder blev uegnede for snæblen. Kun vandløb med fri passage kan bruges som gydevandløb.

Projektet

Snæbel-projektet medvirker til, at der i Varde Å, Sneum Å, Ribe Å og Vidå vil blive:

- Fjernet 13 spærringer. Det giver snæblen adgang til mere end 130 km nye gydestrækninger.
- Udlagt sten og grus til gydning på betydelige strækninger.
- Genskabt og genslynget 30 km vandløb.
- Etableret 500 ha opvækstområder for snæblens yngel.

Varde Å projekterne

I Varde Å sker følgende:

- Der skabes fri passage forbi Sig Fiskeri
- Ansager Stemmeværk fjernes, så der skabes fri passage
- Alt vandet der i dag ledes til Ansager Kanal, kommer tilbage i åen
- 35 oprindelige å-slynger genåbnes
- Åens bredde udvides til 14 m
- Der udlægges 9 gydestryg for snæbel og andre laksefisk

Snæblen kan blive op til 60 cm lang og mere end 10 år gammel.

2009:

- Strækningen nedstrøms Sig Fiskeri (3 km) udvides i bredden
- Der anlægges et nyt stryg oven for Ansager Stemmeværk
- De 35 å-slynger mellem Hessel og Nørholm graves, men tilsluttes først åen i 2010

2010:

- Å-strækningen fra Ansager Stemmeværk til Sig Fiskeri udvides i bredden
- Vandet fra Ansager Kanal ledes til Varde Å
- Ansager Stemmeværk fjernes
- De ca. 350.000 m³ af de i alt 500.000 m³ jord, der bliver gravet op ved åens udvidelse og gensnoning, fyldes i Ansager Kanal
- Akvædukten over Holme Å-dalen fjernes

Når arbejdet er færdigt i december 2010, fremstår åen omtrent som før 1945, da Ansager Stemmeværk blev taget i brug, og åens vand dermed blev ledt gennem Ansager Kanal til Karlsgårde Sø.

Opstemningen ved Sig Fiskeri spærrer fuldstændigt for snæblen

Sig Fiskeri

Sig Fiskeri er hidtil blevet drevet med jorddame og vand fra åen. For at kunne lede vandet ind i dammene, var det i sin tid nødvendigt at opstemme åen. Men opstemningen forhindrer snæblen og mange andre fisk i at komme forbi dambruget og videre op til gydepladserne..

Mens Snæbel-projektet udføres i 2010, produceres der ikke fisk på dambruget.

Ejeren benytter perioden til at modernisere dambruget, så vandet i fremtiden pumpes ind fra åen. Dermed bliver opstemningen overflødig og kan fjernes, så fiskene kan passere frit forbi dambruget.

